

somheder. Udvalget foreslår, at disse selvforsikrere i relation til de ovenfor nævnte regler stilles, som om der var forsikret. De må altså selv bære tabet i samme omfang, som et forsikringselskab må.

Ved *personskade og tab af forsørger* er der efter de gældende regler kun regresret mod skadevolderen i meget begrænset omfang for forsikringselskaber, pensionsordninger og sociale ydelser. For forsikringsydelser er der efter forsikringsaftalelovens § 25 kun regres, hvis forsikringen har karakter af en egentlig skadeserstatning (i modsætning til en summaforsikring). Med hensyn til regres for pensionsydelser er der alene regres for den aktuar-mæssigt beregnede forøgelse af pensionsbyrden, som skaden har medført, dog således, at kravet kun kan fyldestgøres inden for den del af skadelidtes eget krav, som må antages at være fyldstgjort ved pensionen. For sociale ydelser er der i øjeblikket kun regres for ydelser efter arbejdsskade-forsikringsloven, og kun såfremt skadevolderen har handlet forsætligt eller groft uagtsomt. Udvalget foreslår, at de nævnte regreskrav helt skal ophæves.

Udvalget foreslår således bl.a., at regreskrav fra den lovpligtige ulykkesforsikring (den nuværende arbejdsskade-forsikring) ophæves. Derimod bør en arbejdsgivers regreskrav for dagpenge og sygeløn til en ansat, der er kommet til skade, fortsat bevarer som afledet krav.

Arbejdstagers ansvar

Spørgsmålet om arbejdstagers ansvar omtales i betænkningen side 36–38. Udvalget fremhæver, at spørgsmålet tidligere er behandlet i betænkningen om arbejdsgiveres erstatningsansvar for ansattes skadegørende handlinger m.v. (Betænkning nr. 352/1964, navnlig side 29–32, 35 og 39 samt bilagene side 67–72).

Udvalget nævner, at en arbejdstager, der under udførelse af sit arbejde ved uforsvarlig adfærd forvolder en skade på tredjemands person eller formue, sammen med sin arbejdsgiver vil være solidarisk ansvarlig over for skadelidte; arbejdstageren efter den almindelige culperegulering, arbejdsgiveren efter den almindelige regel om arbejdsgiveransvar i Danske Lovs 3–19–2. Normalt vil skadelidte vælge at rette erstatningskravet mod arbejdsgiveren, men denne har fuld regres mod arbejdstageren. I praksis anvendes denne regres dog kun sjældent. Der findes ikke en almindelig regel om lempelse af arbejdstagerens ansvar. Derimod findes der lempelsesregler inden for særlige områder (solov og sømandslov, lov om radio- og fjernsyns-

virksomhed og lovene om anpartsselskaber og aktieselskaber).

I betænkning nr. 352/1964 foresloges – efter at spørgsmålet havde været forhandlet med arbejdsmarkedets parter – en regel, efter hvilken arbejdsgiveren kun har regres mod arbejdstageren, i det omfang det findes rimeligt under hensyn til den udviste skyld, den ansattes stilling og omstændighederne i øvrigt. Arbejdstagerens erstatningsansvar over for tredjemand kunne på tilsvarende måde lempes, dog således at der endvidere skulle tages hensyn til skadelidtes interesse. Reglen skulle endvidere finde anvendelse på skade, som arbejdstageren forvolder arbejdsgiveren. Baggrunden for forslaget var især, at udvalget fandt, at ansvaret, hvor præventive hensyn af betydning ikke gør sig gældende, principielt bør bæres af den, i hvis interesse og virksomhed den skadeforvoldende adfærd er udvist.

Erstatningslovudvalget har tilsluttet sig disse synspunkter og har derfor foreslået en bestemmelse, der er i overensstemmelse med synspunkterne i betænkning nr. 352/1964.

Der henvises til betænkning II, side 36–38, side 46 (§ 10) og side 55 (bemærkninger til § 10).

Almindelig lempelsesregel

Udvalget foreslår endvidere en lempelsesregel for alle former for erstatningsansvar, herunder for kontraktsforhold. Efter reglen kan erstatningsansvaret nedsættes eller bortfalde, når ansvaret vil virke urimeligt tyngende for den erstatningsansvarlige, eller når ganske særlige omstændigheder i øvrigt gør det rimeligt. Ved afgørelsen skal der efter reglen tages hensyn til skadens størrelse, ansvarets beskaffenhed, skadevolderens forhold og skadelidtes interesse samt til foreliggende forsikringer og forsikringsmuligheder. Forslaget er nærmere omtalt i betænkningen side 32–33. Reglen er tænkt som en art »sikkerhedsventil«, der skal kunne anvendes i undtagelsestilfælde, hvor betaling af fuld erstatning vil pålægge skadevolderen en byrde, som ud fra sociale og humanitære synspunkter virker uacceptabel, eller hvor ganske særlige omstændigheder i øvrigt gør det rimeligt at lempe ansvaret.

Flere erstatningsansvarlige

Forholdet mellem flere personer, der er ansvarlige for samme skade, er behandlet i betænkningen side 34–38. Udvalget foreslår ingen ændring i den gældende regel, hvorefter flere skadevoldere hæfter solidarisk over for den skadelidte, dvs. at skadelid-